

Zásada DPL č. 12: Technologická neutralita

Stav přípravy:

Upravuje se

Řešitel:

neurčen

Princip technologické neutrality znamená, že regulace a normativní úprava musí být navržena tak, aby nepreferovala určitou technologii. Digitální služby veřejné správy musí být technologicky nezávislé a neutrální, včetně nezávislosti na konkrétní platformě. Výjimky jsou přijatelné jen v případech, kde je to nezbytně nutné.

To se týká všech vrstev a součástí používaných technologií. Je samozřejmé, že zákon nesmí předepisovat, v jakém počítačovém programu máte pracovat a v jakém formátu souboru máte data posílat. Ale týká se to i hardware (není k tvorbě předepsaného formátu třeba speciální zařízení? Od konkrétního výrobce?) operačního systému (nezvolili jste formáty či programy použitelné jen na platformě Windows či Mac?) jsou zde i bezpečnostní prvky (můžete předepsat nejlepší známou šifru, ale co když se v ní den po publikaci zákona objeví chyba?).

Technologická neutralita může být narušena jak přímo (v zákoně je přímo uveden konkrétní formát či technologie), ten nepřímo (sice není uvedena konkrétní technologie, ale jsou stanoveny takové požadavky, že je může splnit pouze jeden formát, jeden výrobce).

Pamatujme i na to, že technologie, které zdánlivě „používá každý“ jsou kryty patenty, a není tedy vhodné vázat se na ně. I velmi rozšířené formáty, jako mp3 nebo avi, byly až do nedávna vázány na licenci, populární formát videa H.264 dokonce stále je. Je proto vhodné vždy umožnit alespoň jednu volně použitelnou alternativu, pokud existuje (ve světě video kodeků například AV1).

Kromě licenčních poplatků a omezení je zde ještě jeden důvod technologické neutrality, a to je technický vývoj. Například ve světě videa byla před 15 lety nejpokročilejší formáty MPEG-2 a MPEG-4, krátce po nich nastoupila technologie H.264 a dnes už přecházíme na H.266 či AV1. Některé právní předpisy však stále pracují pouze s formáty MPEG-2 a MPEG-4.

Technologický vývoj postupuje rychleji než legislativní proces. Pokud už je nutné předepsat nějaký formát či jiné požadavky, zvažte vhodnou formu. Napíšete-li do zákona například požadavek na šifrovací algoritmus, a ten bude prolomen, změna zákona by trvala půl roku až rok. Pokud už nezbytně musíte uvádět konkrétní technologii, uveďte ji ve vyhlášce, kterou pravidelně aktualizujete. Přípustná je i forma pouhého zveřejnění ve věstníku, výjimečně je možné technologické požadavky prostě publikovat na internetových stránkách, na které zákon odkáže.

Princip se netýká pouze síťové neutrality v telekomunikacích a infrastruktury jako takové. Důležitá je i neutralita a nezávislost na technologiích, s nimiž bude možno dané služby využívat, třeba předepsáním konkrétního programového vybavení, nebo konkrétního neuniverzálního technického postupu pro splnění úkonů v rámci dané služby. Každý má právo použít svoje preferované technické prostředky a vybavení, jedná-li se o standardní programové vybavení a způsoby komunikace.

Cíl: Nebránit použití libovolných technických a technologických prostředků, neomezovat využívání na konkrétní technologie či dokonce dodavatele a nevytvářet umělé bariéry omezující technologickou neutralitu.

Přínosy naplnění: Legislativa bez bariér a neomezující technologickou neutralitu. Nebude vyžadováno využití konkrétních technologií či technologických prostředků, ale naopak i využívání povinných služeb bude postaveno na otevřenosti a standardech a na neomezování.

Dopady nenaplnění: Překážky ve využití standardních technologických prostředků.

Příklad dobré praxe: Legislativní a technická realizace datových schránek, díky které již nyní není práce s datovými zprávami závislá na proprietárním technickém řešení konkrétního dodavatele. Dalším příkladem je elektronická evidence tržeb (dále jen „EET“), která stanovuje povinnost odesílat data do příslušného informačního systému, ale nestanovuje pro to konkrétní technické zařízení či technologický postup. Podobným příkladem je dále úprava povinnosti mít elektronický systém spisové služby pro splnění povinností výkonu spisové služby podle zákona o archivnictví a spisové službě, která definuje jen požadavky na takový systém, ale nepředjímá konkrétní technická řešení.

From:
<https://www.egdwiki.info/> -

Permanent link:
<https://www.egdwiki.info/dpl:psdpl:zdpl-nova-technologicka-neutralita?rev=1742313514>

Last update: **18.03.2025 16:58**

